

Expediente	Convenio
Obxecto	Convenio entre a Consellería do Medio Rural, a través da Dirección Xeral de Planificación e Ordenación forestal, a Axencia Galega de Calidade Alimentaria (Agacal), a Axencia Galega da Industria Forestal (Xera) e o Instituto Ourenán de Desenvolvemento Económico (Inorde) polo que se lle conceden subvencións autonómicas ao Inorde, para a participación activa do Centro de Desenvolvemento Agroforestal de Riós no desenvolvemento dun Programa específico de identificación, restauración e promoción da xestión forestal activa e sustentable, durante os anos 2023 e 2024
Anualidade/s	Plurianual 2023-2024
Vixencia	Dende a sinatura e ata o 31 do decembro de 2024. Sen prexuízo de que serán subvencionables os gastos necesarios para a execución das actividades que nel se recollen en que se incorrera dende do 01/01/2023
Asunto	Memoria xustificativa e económica

1. Antecedentes

En novembro de 2008 inaugurouse o Centro de Desenvolvemento Agroforestal de Riós, que ten entre os seus obxectivos facer inventario e tipificación dos soutos da montaña ourená para mellorar a súa xenética, investigar as enfermidades do castaño e todas as pragas que o ataca, así como favorecer a constitución e xestión de asociacións forestais así como outras actividades en materia de xestión forestal sustentable.

O 01/04/2016 o concello de Riós solicitou ao Inorde a cesión das instalacións do Edificio Centro Agroforestal.

A Comisión Executiva do Inorde na súa sesión do 05/08/2016 autorizou o concello para o uso do daquel, co fin da xestión de dito centro e a realización das seguintes funcións:

- a) Prestación de servizos de asesoramento técnico aos produtores de castaña, entre outros
- b) Realización de accións formativas.
- c) Seguimento e coordinación das tarefas de cultivo e experimentación desenvolvidas nas parcelas experimentais do Inorde.
- d) Impulso e fomento das diferentes actividades relacionadas coa castaña.
- e) Servir como referencia entidades relacionadas coa produción forestal.
- f) Calquera outra relacionada cos fins propios do Centro.

A autorización concedeuse en exclusiva por un prazo máximo de catro anos, prorrogables por un catro máis, por acordo expreso do Inorde. O 15/04/2019 o concello de Riós solicitou prórroga da cesión das instalacións.

A Comisión Executiva do Inorde, na súa sesión extraordinaria do día 12/03/2020 acordou prorrogar a autorización ata o 30 de maio de 2022, nas mesmas condicións.

O 05/04/2022 o concello solicitou unha nova prórroga ata 31 de decembro dese ano.

Con base nesta cesión, o 19/04/2022 foi asinado un convenio entre a Consellería do Medio Rural, a través da D. X. de Planificación e Ordenación Forestal (DXPOF), Agacal e o concello de Riós para regular a actividade do centro, con vixencia ata o 31/12/2022.

Unha vez finalizada a prórroga de cesión das instalacións, o 01/01/2023 o Centro de Desenvolvemento Agroforestal do Inorde (anteriormente, Centro Agroforestal de Riós) pasa a reintegrarse de novo na estrutura do instituto. Así mesmo, para asegurar a continuidade e a optimización das funcións do centro e o persoal técnico e administrativo asociado (2 técnicos enxeñeiros A2 e un administrativo C1), está previsto que se incorpore tamén á estrutura daquel.

A identificación, restauración e promoción da xestión activa dos soutos segue a requirir dun especial apoio técnico aos titulares das explotacións, tanto nos aspectos produtivos como de ecoloxía, pragas e doenzas que teñen un complicado manexo e que convén ter vixiadas realizando un seguimento intensivo.

Ao tempo, a aprobación do Decreto 140/2021, do 30 de setembro, polo que se aproba a primeira revisión do Plan forestal de Galicia 2021-2040, cara á neutralidade carbónica, as modificacións da Lei 7/2012, de 28 de xuño, de montes de Galicia, e a entrada en vigor da Lei 11/2021, do 14 de maio, de recuperación da terra agraria de Galicia, establecen un novo marco legal que posibilita a xestión activa dos soutos e das masas de frondosas autóctonas e que precisa dun forte impulso especializado para a súa implantación no territorio.

Ademais, o Programa Estratéxico do castiñeiro e da produción de castaña, aprobado polo Consello da Xunta o 25/05/2022, no seu Eixe de intervención 2, Investigación, transferencia e apoio ao sector viveirístico, na súa actuación EI2_3. Canles de comunicación entre administracións públicas, centros de investigación, os viveiros e o tecido empresarial, inclúe o reforzo do labor realizado polo Centro de Desenvolvemento Agroforestal para avanzar cara á caracterización e tipificación dos soutos da montaña que permita mellorar a súa xenética, investigar as enfermidades do castiñeiro e as pragas que o atacan. En particular, fixa como indicador da execución para os anos 2022 a 2025, o mantemento do convenio de colaboración co citado Centro de Desenvolvemento Agroforestal (Ourense).

En todas estas tarefas e indicadores de execución, o centro resulta ser unha peza fundamental para o desenvolvemento das actuacións previstas, para os titulares dos soutos e das masas de frondosas autóctonas.

É por estas razóns polas que o centro, neste ano, ten previsto continuar co desenvolvemento dun programa específico de identificación, restauración e promoción da xestión activa dos soutos tradicionais de castiñeiros, con especial fincapé na promoción de agrupacións de propietarios para a xestión conxunta sobre figuras de base asociativa, civil ou mercantil e na loita contra as doenzas do castiñeiro. Ademais, inclúe entre os seus obxectivos promover a xestión activa das masas de frondosas autóctonas.

Por outra parte, de acordo co disposto no artigo 16 do Decreto 223/2022, do 22 de decembro, polo que se establece a estrutura orgánica da Consellería do Medio Rural á Consellería do Medio Rural, a través da Dirección Xeral de Planificación e Ordenación Forestal, correspóndelle, dentro das súas competencias:

- O impulso da xestión forestal activa e multifuncional do monte galego, cumprindo cos criterios de sustentabilidade, mediante o fomento, segundo a lexislación vixente, da redacción dos instrumentos de planificación, de ordenación e de xestión forestal e o seu seguimento e control, e a actuación coordinada coa Axencia Galega da Industria Forestal no impulso da actividade económica asociada ao sector forestal.
- O fomento da agrupación e o asociacionismo forestal e desenvolver a figura da silvicultura activa. O apoio á xestión forestal sustentable e a silvicultura, para garantir a obtención das diferentes producións forestais en cantidade e calidade, co fin de fornecer a importancia da contribución do sector forestal galego á bioeconomía e á xeración de emprego sustentable, dun xeito especial, no medio rural.
- Velar polo coñecemento do medio forestal, baseado nunha información estatística actualizada, e promover a divulgación da cultura forestal.
- O desenvolvemento, dentro das súas competencias, das medidas que se consideren oportunas para garantir a protección dos bosques das ameazas bióticas e abióticas, empregando métodos de loita integrada contra as pragas e enfermidades e impulsar a silvicultura como ferramenta básica preventiva para mellora do estado fitosanitario das masas forestais.
- A promoción de accións cara a un marco social cooperante coa xestión forestal sustentable que implique o recoñecemento da importancia do traballo dos propietarios e xestores forestais e a súa achega á conservación dos ecosistemas forestais.
- O control e certificación de sementes, materiais forestais de reprodución e producións forestais. Favorecer a produción de materiais forestais de reprodución de categorías superiores e nas cantidades necesarias para obter produtos de alta calidade.

Así mesmo, segundo o establecido no artigo 1.2 dos estatutos de Agacal, aprobados por Decreto 52/2018, do 5 de abril, polo que se crea a axencia e se aproban os seus estatutos, está adscrita á consellería da Xunta de Galicia competente en materia de agricultura; ten personalidade xurídica propia, patrimonio e tesouraría propios e autonomía na súa xestión nos termos establecidos polos seus estatutos e pola demais normativa vixente de aplicación.

No artigo 2 establécese que o seu obxecto é, entre outros, desenvolver as actividades de I+D+I nos sectores agrario, gandeiro e forestal, dentro do marco das competencias que a esta axencia lle atribúen os estatutos.

E dentro das súas funcións, enumeradas no artigo 11 dos seus estatutos, encóntrase a de programar a formación agraria, nos seus aspectos de ensinanzas regradas e non regradas, tanto das persoas agricultoras, gandeiras e silvicultoras como das súas asociacións e agrupacións, así

como daquelas persoas que queiran acceder no futuro á titularidade ou xerencia de calquera explotación agraria ou forestal.

A Xera integra na estrutura o Centro de Innovación e Servizos Tecnolóxicos da Madeira (CIS-Madeira) como centro especializado nos diferentes usos deste ben natural e que, entre outras actividades, desenvolve asistencias técnicas, forma a profesionais no campo da construción e rehabilitación con madeira, e promove iniciativas de bioeconomía e deseño biofílico.

Na Axenda de Impulso da Industria Forestal-Madeira (promovida pola Xera e desenvolvida en colaboración coa universidade e as principais entidades e asociacións do sector) destaca que a madeira é renovable, sustentable e se pode utilizar, reutilizar e reciclar. Por iso, é unha materia prima clave para o modelo de transición de Europa cara a unha bioeconomía circular destinada a impulsar a competitividade global, fomentar o crecemento económico sustentable e a xeración de novos postos de traballo. Entre as actuacións que se prevén naquela descríbese como prioritario afondar en "4.3.2 Novos desenvolvementos sobre madeiras de Galicia " (dentro da ruta de mellora 4, "Competitividade, desenvolvemento e diversificación"), onde se establece o "impulso a novas transformacións e aplicacións da madeira de frondosas caducifolias".

A Consellería do Medio Rural é consciente da necesidade de desenvolver o sector primario sobre todo en zonas cun enorme potencial forestal e agrícola, cunhas novas oportunidades de creación de emprego e rendas a través da xestión activa dos soutos de castiñeiros. Sobre todo en zonas como esta, desfavorecida, de alta montaña, cunha poboación envellecida, onde calquera axuda ou apoio para o desenvolvemento das potencialidades da zona é absolutamente prioritaria e de gran interese ecolóxico, social e económico.

Polo que as actuacións formuladas no anterior convenio asinado o 19 de xullo de 2022 precisan dunha continuidade, tanto pola entrada en vigor de nova lexislación que requiren dunha actualización nos traballos de boa gobernanza, como pola necesidade de persistir en liñas de traballo que mostraron uns bos resultados como son: a caracterización e localización dos soutos e masas de frondosas autóctonas, a vixilancia das doenzas do castiñeiro ou a formación específica aos produtores.

Neste sentido, o Centro de Desenvolvemento Agroforestal do Inorde, presenta unhas vantaxes obxectivas: por unha banda, está situado nunha área de montaña no que ten especial interese o cultivo do castiñeiro e, por outra, a súa actividade ten un gran arraigo no territorio o que facilita as distintas liñas de traballo necesarias para o impulso do cultivo dos soutos. E, ao tempo, conta cun persoal técnico especializado con anos de experiencia que permite asegurar a bondade dos resultados.

Por todas estas razóns, a achega económica da Consellería do Medio Rural, a través da DXPOF, de Agacal e da Xera ten un carácter de interese público e económico que, xunto a que o Centro de Desenvolvemento Agroforestal é un centro único na zona dedicado á finalidade deste convenio considéranse razóns suficientes que xustifican a falta de concorrencia.

2. Natureza e réxime xurídico e xurisdicción competente

O convenio terá natureza administrativa e estará sometido á normativa autonómica en materia de subvencións, en especial aos artigos 19.4 e 26 da Lei 9/2007, do 13 de xuño, de Subvencións de Galicia, e os artigos 36 a 40 do Decreto 11/2009, do 8 de xaneiro, polo que se aproba o Regulamento da Lei 9/2007, do 13 de xuño, de subvencións de Galicia.

Así mesmo, cumprírase co previsto no artigo 48.7 da Lei 40/2015, do 1 de outubro, de réxime xurídico do sector público.

De conformidade co disposto na Lei 29/1998, de 13 de xullo, a xurisdicción contencioso-administrativa será competente para entender os litixios que puideran xurdir na interpretación e cumprimento do presente convenio, que non puideran ser resoltas polas partes.

3. Obxecto e actuacións

Instrumentación dunha subvención directa ao Inorde para participar, xunto coa Consellería do Medio Rural a través da DXPOF, Agacal e Xera nun Programa específico de identificación, vixilancia e promoción da xestión activa dos soutos tradicionais de castiñeiros e das masas de frondosas autóctonas, con especial fincapé na promoción de agrupacións de propietarios para a xestión conxunta sobre figuras de base asociativa, civil ou mercantil, e na loita contra as doenzas do castiñeiro e as frondosas autóctonas, a través da participación activa do Centro de Desenvolvemento Agroforestal do Inorde.

Actuacións subvencionadas e desenvolvidas:

- A. Vixilancia e loita contra as doenzas do castiñeiro e de masas de frondosas autóctonas de especial interese.
- B. Realización de accións formativas e informativas
- C. Boa gobernanza
- D. Organización de foro participativo
- E. Apoio ao Proxecto tecnolóxico para a valorización das masas de frondosas caducifolias

4. Financiamento

O financiamento das citadas entidades, en función das respectivas actuacións subvencionadas, anualidades e imputación, serán as seguintes:

Entidade	Actuacións subvencionadas	Aplicación orzamentaria	Proxecto	Añualidade	Importe
Consellería do Medio Rural-DXPOF	A, C e D	14.03.713B 760.0	2016 00208	2023	60.500 €
				2024	60.500 €
Agacal	B	14.A2.713D 760.0	2011 00765	2023	10.000 €
				2024	10.000 €
Xera	E	14.A4.741A 760.0	2023 00002	2023	20.000 €
				2024	20.000 €
Total 2023					90.500 €
Total 2024					90.500 €
Total 2023-2024					181.000 €

O financiamento será compatible con outras axudas establecidas por outra Administración Pública, organismo ou ente público ou privado, nacional ou internacional para o mesmo fin.

O importe das axudas en ningún caso poderá ser de tal contía que, illadamente ou en concorrencia con outras subvencións, axudas, ingresos ou recursos, supere o custe da actividade subvencionada.

5. Gastos subvencionables

Os necesarios para a execución das actividades que, de xeito indubidable, respondan a aquelas e en que se incorrera desde o día 01/01/2023.

O IVE non se considerará subvencionable cando sexa susceptible de recuperación ou compensación, agás que se acredite exención e non resulte recuperable para o beneficiario.

O Inorde poderá concertar con terceiros a execución total das actuacións obxecto deste convenio, mais os contratistas quedarán obrigados soamente ante aquel, que asumirá toda a responsabilidade da execución e, en ningún caso, o custo de adquisición dos gastos subvencionables poderá ser superior ao valor do mercado.

Considérase gasto realizado cando se teña contabilizado o recoñecemento da obriga polo órgano competente do Inorde e este estará obrigado a acreditar documentalmente a efectividade dos pagamentos realizados, no prazo máximo de sesenta días naturais contados a partir da data de ingreso na conta bancaria dos beneficiarios/as de cada un dos abonos.

Porén, respecto dos pagamentos anticipados, considérase gasto realizado o que foi efectivamente pagado pola entidade local beneficiaria con anterioridade á finalización do período de xustificación.

6. Réxime de pagamentos

Realizaranse dous pagamentos por parte de cada entidade por anualidade:

1º. Anticipo do 70% de cada anualidade, de acordo ao establecido no artigo 63.4 do Decreto 11/2009, do 8 de xaneiro, unha vez aprobada a programación anual de actividades presentada polo Inorde.

Isto, porque resulta indispensable para asumir os gastos en materiais e de persoal necesarios para a execución dos traballos.

2º. O outro 30% da anualidade, que se levará a cabo unha vez que o Inorde presente, antes do 1 de decembro de cada ano, o informe anual de actividades e xustificación dos gastos, que deberán ser certificados pola DXPOF, Agacal e Xera.

7. Inexistencia de relación laboral

A subscrición do convenio non implicará relación laboral, contractual ou de calquera outro tipo entre os profesionais que realicen as actividades obxecto deste convenio e a Consellería de Medio Rural, nin entre os ditos profesionais e a Axencia Galega da Calidade Alimentaria ou a Axencia Galega de Industria Forestal.

8. Vixencia

O presente convenio producirá efectos dende a súa sinatura ata o 31 do decembro de 2024. Sen prexuízo de que serán subvencionables os gastos necesarios para a execución das actividades que nel se recollen en que se incorrera dende do 01/01/2023.

Santiago de Compostela, a data da sinatura dixital

O director xeral de Planificación e Ordenación Forestal | O director da Axencia Galega da Industria Forestal-XERA

José Luis Chan Rodríguez

Jacobo Aboal Viñas

O director da Axencia Galega de Calidade Alimentaria

José Luis Cabarcos Corral

